DELTA VOOR INDONESIË

SAMENWERKEN

VERBINDT ONS MET DE WERELDWIJDE KERK ÉN MET ELKAAR

IN ACTIE

VOOR BOEREN, KINDEREN EN VROUWEN

Organiseer een soepactie!
zie pagina 8

kerk in actie

Protestantse Kerk

DELTA VOOR INDONESIË - SAMEN IN ACTIE!

Een bijzondere samenwerking! Dat is ‘Delta voor Indonesië’. Ruim vijftig gemeenten uit de ringen Zeeuws-Vlaanderen, De Bevelanden, Walcheren, Schouwen-Duiveland/Tholen, Goeree-Overflakkee/Voorne-Putten/Rozenburg en Hoeksche Waard zetten zich samen in voor drie Kerk in Actie-projecten in Indonesië. Op pagina 4 leest u meer over deze projecten. Op pagina 6 kunt u zien wie er zoal meedoen met dit unieke samenwerkingsverband.

“Wij kunnen elkaar motiveren”

“Ik ben een groot fan van deze samenwerking. Ik vind het prachtig om te zien hoe de Delta-gemeenten zich verenigen, en verbinden met christenen in Indonesië. Dat is belangrijk, want wij kunnen elkaar wereldwijd helpen, inspireren en bemoedigen. Het mooie van deze samenwerking is ook dat het ons in de Delta met elkaar verbindt.
Wij kunnen elkaar motiveren om in actie te komen.
Zo vormen kleine beetjes samen één mooi geheel.”

ds. Arie van der Maas,
classispredikant van de classis Delta

Kerk in Actie in Indonesië

De christenen in Indonesië mogen dan wel een minderheid zijn, het zijn er nog steeds vele miljoenen! Zij hebben formeel dezelfde rechten als de moslims en maken daar positief gebruik van, ondanks de verscherpte tegenstellingen in het land. Zo is de Raad van Kerken een gewaardeerde gesprekspartner van President Joko Widodo. Kerk in Actie wil de kracht van de kerk in Indonesië laten zien. Daarom steunen we diaconale en zendingsprojecten van kerken en christelijke en interreligieuze organisaties. We hebben daarbij vooral aandacht voor mensen die in een bepaalde situatie kwetsbaar kunnen zijn, zoals kinderen, boeren en vrouwen. Tussen de protestantse kerken in Nederland en Indonesië is er al een eeuwenlange band. Mooi om daarop verder te bouwen!

Delta & Indonesië: wat hebben ze met elkaar?

De meest opvallende overeenkomst die u als inwoners van de Delta met de Indonesiërs heeft, is dat u beide eilandbewoners bent! Hoewel Indonesië uit heel wat meer eilanden bestaat dan de Delta (maar liefst 17.508!) weet u beiden wat het is om tussen het water te wonen en soms ook de strijd ermee aan te moeten gaan. U bent beiden bekend met visserij en vruchtbare landbouwgronden.

Wat Nederland en Indonesië natuurlijk ook met elkaar verbindt is de geschiedenis. In 1596 voer het eerste schip vanuit Nederland naar Oost-Indië. De Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) stichtte en veroverde vervolgens allerlei handelsplaatsen aan de kusten van de Indonesische eilanden. Onze koloniale geschiedenis is niet iets om trots op te zijn. Toch zult u als Nederlander in Indonesië enkel vriendelijkheid ontmoeten. En misschien wel een paar oudere mensen die nog vloeiend Nederlands spreken!

INDONESIË

Cijfers en weetjes

Oppervlakte
1.905.000 km² (45 keer zo groot als Nederland)

Aantal inwoners
264 miljoen

Taal
Bahasa Indonesia. Daarnaast worden er meer dan 700 talen gesproken.

Religie
87.2% islam, 7% protestants, 2.9% rooms-katholiek, 1.7% hindoe, 1,2% overig. Op veel plaatsen leven moslims en christenen in harmonie samen, maar radicalisering van de islam lijkt toe te nemen.

Belangrijkste vorm van landgebruik
Landbouwgrond

Hoofdstad
Jakarta. De Indonesische regering wil over een paar jaar een nieuwe hoofdstad op het eiland Borneo bouwen, omdat Jakarta te vol en verzakt is.

COLOFON | Uitgave van: Kerk in Actie | Postbus 456 | 3500 AL Utrecht | T (030) 880 14 56 | E info@kerkinactie.nl | www.kerkinactie.nl | IBAN: NL89 ABNA 0457 457 457 | Redactie: Mathilde Schouwstra, Tom Kolsters | Vormgeving: Robin Sala | Fotografie: Mirjam Boswijk, Jaco Klamer, Kerk in Actie | Drukwerk: De Groot, Goudriaan | Kijk ook op: www.gelovenindelta.nl/indonesie

DEZE PROJECTEN STEUNT DE DELTA

Een betere toekomst voor straatkinderen - Java

“Ik was een gewoon kind, met een thuis en een fijn gezin. Maar alles veranderde toen mijn vader ons huis moest verkopen vanwege gokschulden. Eerst huurde mijn vader een kleiner huis voor ons. Maar op een dag kon hij ook dat huis niet meer betalen. Wij gingen op straat wonen en mochten niet meer naar school. Om geld te verdienen, moesten we op straat gaan zingen.”

Dit is het verhaal van Anies uit Yogyakarta op Java. In deze stad wonen veel kinderen op straat. Medewerkers van de organisatie Dreamhouse zoeken hen op en brengen hen naar opvangcentra. Ook regelen ze dat de kinderen weer naar school kunnen. Vrijwilligers helpen hen bij het leren. Dreamhouse doet ook aan preventie: ze probeert te voorkomen dat kinderen op straat belanden, door onder andere hun ouders te helpen.

kerkinactie.nl/straatkinderenindonesie

> “IK WAS EEN GEWOON KIND MET EEN THUIS

Een beter inkomen voor boeren - Java

Op het Indonesische eiland Java wonen er veel boerengezinnen die nauwelijk kunnen rondkomen. Trukajaya, de diaconale organisatie van de Javaanse Kerk, helpt boeren en boerinnen om een coöperatie op te zetten, waardoor ze minder afhankelijk zijn van tussenhandelaren en een hogere prijs voor hun producten krijgen. Met het verdiende geld kunnen ze vervolgens weer betere landbouwmaterialen kopen. De organisatie leert leert hen ook hoe je met zo weinig mogelijk chemicaliën en met biogasinstallaties goede landbouw bedrijft. In het dorp waar Soligan woont, konden de boeren samen met Trukajaya op vier plaatsen een irrigatiesysteem aanleggen. “Vroeger was een tweede rijstoogst nooit haalbaar, maar nu wel, en misschien zelfs een derde met cassave, mais en pinda’s”, vertelt Soligan trots. De verwachting is dat maar liefst 275 boeren in het dorp van Soligan de komende jaren meer opbrengsten hebben dankzij de irrigatiesystemen.

kerinactie.nl/landbouwindonesie

Sterke vrouwen in de kerk - Papoea

“Volgens onze traditie staan vrouwen op de tweede plek. Jongens worden gestimuleerd om naar school te gaan, meisjes niet. Vrouwen zijn ook niet gewend om hun mening te geven of mee te beslissen.” Aan het woord is Hermin, de (vrouwelijke!) directeur van de organisatie P3W op Papoea. Op dit Indonesische eiland spelen de lokale kerkgemeenschappen een belangrijke rol in de samenleving, vooral in de vaak afgelegen gebieden waar onderwijs en gezondheidszorg slecht functioneren. En het zijn vooral vrouwen die de handen uit de mouwen steken en de sociale en pastorale activiteiten van de kerk uitvoeren. Met verschillende cursussen rust P3W hen toe om dit vol zelfvertrouwen te doen. Vrijwel alle vrouwen die bij de P3W een cursus hebben gevolgd, vervullen een voortrekkersrol in het dorp waar ze vandaan komen. Zij richten vrouwenverenigingen op, leiden alfabetiseringscursussen en geven voorlichting over bijvoorbeeld HIV/aids. Ook helpen ze vrouwen die te maken hebben met huiselijk geweld.

kerkinactie.nl/vrouwenindonesie

DAAROM DOEN WIJ MEE MET DELTA VOOR INDONESIË

Ruim vijftig gemeenten doen mee met 'Delta voor Indonesië'! Wat motiveert hen? En welke succesverhalen kunnen zij delen vanuit de vorige actie, 'Zeeland voor Pakistan'?

"Het is inspirerend om betrokken te zijn bij christenen die in moeilijke omstandigheden leven en soms 'tegen de klippen op' geloven. Het zet je even stil bij onze eigen situatie: wat doen wij veel uit gewoonte en wat vinden we veel vanzelfsprekend! Het is mooi om als zwo een rol te kunnen spelen in wederzijds 'delen' van wat we ontvangen hebben, hetzij materieel, hetzij met inspiratie."
Jeanette Binnekamp,
zwo Protestantse Gemeente Wolphaartsdijk

"In de zomermaanden en op Open Monumentendag heb ik tweedehands boeken verkocht in de kerken van Veere en Klevenskerke. In één zomer zijn ruim 2800 boeken verkocht met een opbrengst van € 3300! De boeken waren door drie verschillende kerken in Zeeland ingezameld."
Petra van den Berge,
diaken Protestantse Gemeente Veere/Kleverskerke

"Sommige oudere leden uit onze gemeente zijn nog als soldaat naar Indonesië uitgezonden geweest en willen nu graag iets positiefs doen. Het mooie van samenwerken is dat er activiteiten kunnen worden georganiseerd die je als gemeente alleen nooit kunt organiseren, zoals iemand uit Indonesië uitnodigen. Mensen ontmoeten voor wie je je inzet, geeft een band en zorgt ervoor dat je met nog meer overtuiging in actie komt."
ds. Flip Beukenhorst, *Protestantse Gemeente Oostkapelle*

"Net als in Pakistan leven christenen in Indonesië in een minderheid. Wij vinden het mooi om te zien dat ze ondanks dat een positieve inbreng in de samenleving willen hebben. Daarvoor moeten ze dan wel de mogelijkheden hebben, en daar willen we hen graag bij helpen. Als je daarbij samenwerkt met andere gemeenten, doe je ideeën en inspiratie op en weet je dat je er niet alleen voor staat."
Hans Borgs, *diaken Protestantse Gemeente Vlissingen*

"Het is verrijkend om je in te zetten voor mensen die hulp kunnen gebruiken en je in hun situatie te verdiepen. Zo kijk je verder dan je eigen kringetje. Om dit met een hele regio te kunnen doen, geeft een gevoel van verbondenheid en meer mogelijkheden. Door samen te werken, is er meer bekendheid en daardoor meer impact. Het lééft bij de mensen."
Cor-Elli de Bruijn, *zwo Protestantse Gemeente Hoek*

"Wij hebben samen met Zingen in de Kerk een concert georganiseerd. Het was een heel bijzondere avond, er waren meer dan 200 belangstellenden. Binnenkort doen we dit voor de tweede keer. Tijdens de concerten wordt er gecollecteerd voor het project. Omdat de projecten van Kerk in Actie altijd goed worden begeleid, sluiten we graag bij deze nieuwe samenwerking aan."
André Taq, *zwo Protestantse Gemeente Axel*

"Het project voor straatkinderen op Java sprak ons erg aan, omdat we graag iets voor kinderen willen betekenen. Fijn dat we vanuit Kerk in Actie materialen aangereikt krijgen. Bij de start van het seizoen hebben we alle gemeenteleden € 5 meegeven, met de opdracht om dat in vijf weken te vermeerderen. Koekjes bakken, taxi rijden, schoonmaken, een maaltijd bereiden, kaarten maken: prachtig om te zien hoeveel creativiteit er in een gemeente zit."
Marianne Hulsbos, *diaken Hervormde Gemeente Maasdam*

"Wij zijn graag betrokken bij projecten van Kerk in Actie, omdat we zo uiting kunnen geven aan onze verbondenheid met de wereldwijde kerk van Christus. Omdat 'Zeeland voor Pakistan' ons erg goed bevallen is, sluiten we graag aan bij 'Delta voor Indonesië'. Een succes-actie was de talentenactie van Kerk in Actie, waarbij de inzet bijna vervierdubbeld werd!"
Otto van Tuijl, *zwo Gereformeerde Kerk Tholen*

"Met ruim tachtig gemeenteleden hebben wij drie weken lang, vier dagen per week, in weer en wind peren geplukt bij een fruitteler uit onze gemeente. We hebben genoten van het gezellige samenzijn, er waren zelfs mensen die er vrij voor hadden genomen. Aan het eind van de actie kon de fruitteler ons maar liefst € 5.600 overhandigen."
Heleen Kapteijn, *zwo Kapelle-Biezelinge*

Ook een leuke actie gedaan?
Laat het ons weten, dan plaatsen we uw verhaal op kerkinactie.nl/delta, zodat ook anderen geïnspireerd worden. Mail naar info@kerkinactie.nl.

KOM IN ACTIE!

Laat zien, die talenten!

Organiseer een talentenactie in uw gemeente, maak meer van 1, 2 of 5 euro en kom zo samen in actie voor Indonesië.
Kijk op kerkinactie.nl/talentenactie voor:

- Een handig stappenplan voor het organiseren van de actie
- Maar liefst 50 voorbeelden van acties
- Een bestelformulier voor de talentenkaarten. Een set bestaat uit drie kaarten (5 euro, 2 euro en 1 euro, als link naar Matteus 25) die u willekeurig kunt uitdelen aan uw gemeenteleden.

Let op: u zorgt zelf voor de munten.

Zingen voor Indonesië

Met Zingen in de Kerk, een initiatief van Protestantse Kerk/Kerk in Actie, kunt u een project breed onder de aandacht brengen. U stelt uw gebouw, aanwezige techniek en menskracht beschikbaar, Zingen in de Kerk zorgt voor de artiest, band of het koor van uw keuze én voor promotiemateriaal en eventuele de kaartverkoop of reserveringen. Tijdens het concert wordt er iets verteld over het project dat uw gemeente steunt en wordt er gecollecteerd. Doordat Zingen in de Kerk geen kosten rekent, is het voor kleinere gemeenten ook mogelijk om een concert of event te organiseren. Heeft uw gemeente een eigen koor en lijkt het u leuk om samen met een artiest op te treden? Ook dat kan! Kijk op zingenindekerk.nl voor alle mogelijkheden en vul een aanvraagformulier in.

Heeft u vragen? Mail dan naar info@zingenindekerk.nl.

Zondag-Soepdag

Soep: (bijna) iedereen kan het maken en (bijna) iedereen lust het. Organiseer daarom een soepactie voor Indonesië. Volg dit zevenstappenplan voor een succesvolle actie:

- Zoek een aantal mensen die het leuk vinden om soep te maken.
- En zoek mensen om het te verkopen. Kies een Indonesisch recept. Op kerkinactie.nl/delta staan een paar voorbeelden.
- Maak een plan: wanneer, hoe en waar verkoopt u? Bepaal de prijs.
- Publiciteit: kondig de verkoop ruim van tevoren aan.
- De verkoop! Maak er een leuk en gezellig moment van, met een mooie aankleding en veel plezier.
- Last but not least: vier jullie succes, deel de opbrengst met de gemeente.

Verkoop kan op vele momenten, in de kerk of daarbuiten: in de 40dagentijd (sobere maaltijd voor thuis), rond moederdag, vaderdag of andere feestdagen, op een braderie, rommelmarkt of dorpsfeest, tijdens een diaconale ontmoeting voor bijvoorbeeld ouderen. Of introduceer Zondag-Soepdag. Verkoop de soep een aantal weken lang elke week na de dienst. Kijk op kerkinactie.nl/delta voor een uitgebreide versie van dit zevenstappenplan.